

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

вул. М. Грушевського 12/2, м. Київ, 01008 тел. (044)200-47-53, факс (044)253-63-71
E-mail: meconomy@me.gov.ua, <http://www.me.gov.ua>, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____

**Державна регуляторна
служба України**

*Про погодження проєкту наказу
Мінекономіки*

Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України відповідно до статті 21 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» надсилає на погодження проєкт наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження Методичних вимог у сфері насінництва щодо проведення польового оцінювання, збереження сортових та посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків».

- Додатки:
1. Проєкт наказу на 51 арк. в 1 прим.
 2. Аналіз регуляторного впливу до проєкту наказу на 19 арк. в 1 прим.
 3. Копія оприлюдненого повідомлення про оприлюднення проєкту наказу на 1 арк.

Міністр

Ігор ПЕТРАШКО

Шутенко Т.О.
0667950678 (t.shutenko@me.gov.ua)

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

**МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ТОРГІВЛІ
ТА СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(Мінекономіки)**

Н А К А З

№ _____

Київ

**Про затвердження Методичних вимог
у сфері насінництва щодо проведення
польового оцінювання, збереження
сортових та посівних якостей насіння
цукрового, кормового буряків**

Відповідно до статей 7, 16, 17 Закону України “Про насіння і садивний матеріал” та з метою виконання пунктів 1108–1112 плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити такі, що додаються:

Методичні вимоги у сфері насінництва щодо збереження сортових та посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків;

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

2

Методичні вимоги щодо проведення польового оцінювання насіннєвих посівів цукрових, кормових буряків.

2. Департаменту аграрної політики забезпечити в установленому порядку подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України згідно з розподілом обов'язків.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства
України

_____ № _____

МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ
у сфері насінництва щодо збереження сортових та посівних
якостей насіння цукрового, кормового буряків

I. Загальні вимоги

1. Ці Методичні вимоги встановлюють мінімальні норми до репродукційних, маточних посівів, насінників цукрових та кормових буряків під час вирощування їх як висадковим, так і безвисадковим способом за показниками сортових якостей, рівня засміченості бур'янами, ураженості хворобами та ушкодженості (заселеності) шкідниками, застосовуються органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, науково-дослідними установами, аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), суб'єктами насінництва на сортах, компонентах, гібридах цукрових та кормових буряків, унесених до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

2. Ці Методичні вимоги розроблені з метою імплементації положень Директиви Ради 2002/54/ЄС від 13 червня 2002 року про реалізацію насіння буряків та Насіннєвих схем сортової сертифікації насіння Організації економічного співробітництва та розвитку, призначеного для міжнародної торгівлі, переглянуті та схвалені рішенням Ради ОЕСР C(2000)146 від 28 вересня 2000 року.

3. У цих Методичних вимогах терміни вживаються в таких значеннях:

безвисадковий спосіб – спосіб вирощування насіння (від насіння до насіння), за яким рослини літніх посівів буряків зимують у ґрунті, весною відростають, утворюють репродуктивні органи і плодоносять;

висадковий спосіб – спосіб вирощування насіння з коренеплодів буряків, викопаних восени і висаджених на весні у ґрунт;

маточні буряки – буряки, які вирощують для отримання з них насіння;

маточний посів – ділянка для розмноження компонентів схрещування гібридів, сортів-популяцій, щоб отримати маточні коренеплоди;

насіннєвий посів – ділянка, засіяна насінням сорту, лінії або гібрида з метою використання урожаю з нього на насіннєві цілі;

насінник (висадок) – рослина буряка, яка вирощена з маточного коренеплоду для отримання насіння;

сортова чистота (типовість) – відношення типових рослин сорту (лінії, гібрида) до загальної кількості рослин однойменної культури в посіві;

чоловіча стерильність – спадкове по материнській лінії явище нежиттєздатності пилку або його відсутності.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про насіння і садивний матеріал” та “Про охорону прав на сорти рослин”.

4. У цих Методичних вимогах уживаються скорочення, що мають такі значення:

БН – базове насіння;

ДН – добазове насіння;
СН – сертифіковане насіння;
СН1 – сертифіковане насіння першої генерації;
СН2 – сертифіковане насіння другої генерації;
ЧС – чоловіча стерильність;
F1 – насіння першого покоління гібриду.

5. Назви категорій та послідовних генерацій насіння цукрового, кормового буряків визначаються залежно від етапу насінництва, біологічних особливостей культури і сорту згідно з додатком 1 до цих Методичних вимог.

II. Вимоги до сортових якостей насіння цукрового, кормового буряків

1. Ділянка під посів повинна бути придатною для виробництва насіння цукрового, кормового буряків.

На призначеній для вирощування насіння ділянці не має бути інших рослин, які можуть бути джерелом погіршення сортових якостей насіння, поширення інфекційних хвороб і шкідників та якщо є гарантія відсутності самосівних рослин роду “Beta”.

Ділянки насінників для виробництва насіння категорії базове повинні бути з буряків, які були посіяні насінням категорії добазове, кількість непродуктивних та порожніх місць не повинна перевищувати 40 %.

2. Періодичність розміщення насіннєвих ділянок цукрового, кормового буряків на одному і тому самому полі становить не раніше ніж через десять років.

3. Норми просторової ізоляції посівів від сусідніх джерел пилку під час вирощування базового та сертифікованого насіння установлені додатком 2 до цих Методичних вимог.

Між насіннєвими посівами, у яких використовується однаковий запилювач, просторова ізоляція є обов'язковою.

Плоїдність компонентів насіннєвих посівів визначається на основі офіційного опису сорту (гібриду), включеного до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

Якщо для будь-якого сорту (гібриду) цю інформацію не внесено, плоїдність вважається невідомою і обов'язкова мінімальна відстань просторової ізоляції становить 600 м.

4. Насіннєвий посів повинен бути придатним для чіткого визначення сортової чистоти та інших показників, що впливають на якість насіння.

У разі неможливості усунення недоліків (наявність решток інших культур, порушення вимог щодо попередника, недотримання норм просторової ізоляції) посів вилучають із числа насіннєвих.

5. За результатами польового оцінювання маточних посівів густина стояння рослин повинна становити не менше ніж 100 тис. рівномірно розміщених рослин на 1 га.;

середня маса коренеплоду повинна становити не менше 150 г під час весняної сівби, 100 г – під час пересіву і 50–80 г – під час літньої сівби;

ураженість насіннєвих посівів переноспорозом повинна становити не більше п'яти % рослин.

6. Густина стояння рослин у безвисадкових насінників цукрових та кормових буряків (після перезимівлі) повинна становити не менше 50 тис/га рівномірно розміщених рослин.

III. Вимоги до посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків

1. Посівні якості насіння цукрового, кормового буряків вищих категорій визначають за ДСТУ 8140-2015 “Насіння цукрових буряків базисне. Посівні якості. Технічні умови.”, ДСТУ 8141-2015 “Насіння цукрових буряків передбазисне. Посівні якості. Технічні умови.”, ДСТУ 4972:2008 “Буряки кормові. Посівні якості елітного та базисного насіння. Технічні умови.” та іншими, нормативними актами, прийнятими в Україні.

Насіння, призначене для міжнародної торгівлі, підлягає обов’язковому тестуванню згідно з вимогами та правилами Міжнародної асоціації з контролю за якістю насіння (ІСТА) та Насінневих схем Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

2. Вимоги до посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків залежно від категорій насіння, установлені додатком 3 до цих Методичних вимог.

3. Мінімальна маса середньої проби, яка відбирається для визначення посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків, становить 500 г.

4. Насіння цукрового, кормового буряків повинно мати достатню сортову ідентичність та сортову чистоту.

Рівень захворювань, що мають зародки насіння цукрового, кормового буряків, які знижують його продуктивність, повинен бути найнижчим.

5. Однозародкове насіння цукрового буряка має відповідати таким вимогам:

однозародкове насіння повинно мати щонайменше 85 % пророщених суплідь-клубочків, які дають одиничні сходи;

відсоток суплідь-клубочків, які дають три паростки або більше, не повинні перевищувати п'ять %, за підрахунку на пророщених супліддях-клубочках;

насіння точного висіву цукрового буряка повинно давати щонайменше 95 % пророслих суплідь-клубочків одиничних сходів;

відсоток суплідь-клубочків, які дають три або більше паростків, не повинен перевищувати п'ять %, за підрахунку на пророслих супліддях-клубочках.

Для насіння точного висіву у випадку сортів кормового буряка з відсотком диплоїдів, що перевищує 85 %, щонайменше 58 % пророщених суплідь-клубочків повинні давати одиничні сходи.

У випадку іншого насіння щонайменше 63 % пророщених суплідь-клубочків повинні давати одиничні сходи.

Відсоток суплідь-клубочків, які дають три паростки або більше, не повинен перевищувати п'ять %, за підрахунку на пророщених супліддях-клубочках.

У випадку насіння категорії базове, відсоток за масою інертних домішок не повинен перевищувати один %.

У випадку насіння категорії сертифіковане, відсоток за масою інертних домішок не повинен перевищувати два %.

У випадку дражованого насіння обох категорій, відсоток за масою інертних домішок не повинен перевищувати один %.

6. Маса партії насіння цукрового, кормового буряків становить 20 т. Допустиме відхилення у сторону збільшення не повинно перевищувати п'ять %.

**Директор департаменту
аграрної політики**

Денис ПАЛАМАРЧУК

Додаток 1
до Методичних вимог у сфері
насінництва щодо збереження
сортових та посівних якостей насіння
цукрового, кормового буряків
(пункт 5 розділу I)

Назва категорій та послідовних генерацій насіння цукрового, кормового буряків

Категорія насіння	Гібриди, компоненти гібридів	Батьківські форми гібридів
	генерація насіння (в межах категорії)	
1	2	3
Добазове (ДБ)	Диплоїдні стерильні і фертильні лінії та тетраплоїдні фертильні лінії.	Прості гібриди від схрещування диплоїдних чоловічостерильних ліній з диплоїдними закріплювачами стерильності; багатонасінні диплоїдні та тетраплоїдні запилювачі
Базове (БН)	Диплоїдні чоловічостерильні компоненти, диплоїдні та тетраплоїдні однонасінні та багатонасінні фертильні запилювачі	Диплоїдний чоловічостерильний компонент та багатонасінні диплоїдні або тетраплоїдні запилювачі
Сертифіковане (СН)	Перша генерація (СН1)	Перше покоління (F1) диплоїдних та триплоїдних гібридів

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

Додаток 2
до Методичних вимог у сфері
насінництва щодо збереження
сортових та посівних якостей насіння
цукрового, кормового буряків
(пункт 3 розділу II)

**Норми просторової ізоляції посівів від сусідніх джерел пилку під час
вирощування базового та сертифікованого насіння**

Найменування культури, для яких використовується один і той самий запилювач	Мінімальна відстань, м
1	2
Всі насінневі культури, з яких отримується Базове насіння від будь-якого джерела роду «Beta»	5000
Всі насінневі культури, з яких отримується Сертифіковане насіння цукрового буряка: від будь-якого джерела пилку роду Beta, не зазначеного нижче	5000
якщо запилювач або один з запилювачів є диплоїдним, від тетраплоїдних джерел пилку цукрового буряка	600
якщо запилювач є виключно тетраплоїдним, від диплоїдних джерел пилку цукрового буряка	600
від джерел пилку цукрового буряка, плоїдність яких невідома	600
якщо запилювач або один із запилювачів є диплоїдним, від диплоїдних джерел пилку цукрового буряка	300
якщо запилювач є виключно тетраплоїдним, від тетраплоїдних джерел пилку цукрового буряка	300
між двома насінневими полями, на яких не використовується чоловіча стерильність	300
Всі насінневі культури, з яких отримується Сертифіковане насіння кормового буряка: від будь-якого джерела пилку роду Beta, не зазначеного нижче	5000
	600

продовження додатка 2

1	2
якщо запилювач або один з запилювачів є диплоїдним, від тетраплоїдних джерел пилку кормового буряка	5000
якщо запилювач є виключно тетраплоїдним, від диплоїдних джерел пилку кормового буряка	5000
від джерел пилку кормового буряку, плоїдність яких невідома	5000
якщо запилювач або один з запилювачів є диплоїдним, від диплоїдних джерел пилку кормового буряка	5000

Додаток 3
до Методичних вимог у сфері
насінництва щодо збереження
сортових та посівних якостей насіння
цукрового, кормового буряків
(пункт 2 розділу III)

**Вимоги до посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків
залежно від категорій насіння**

Найменування показника якості насіння	Мінімальна аналітична чистота*, % у вазі	Мінімальна норма проростання насіння (% суплідь-клубочків або окремих насінин)	Максимальний вміст вологи*, % у вазі
1	2	3	4
Цукровий буряк			
Базове насіння			
Однонасінне, багатонасінне, диплоїдне та тетраплоїдне	99	80	14,5
Сертифіковане			
Однозародкове насіння	98	80	14,5
Насіння точного висіву	99	92	10,0
Насіння сортів з більш ніж 85% диплоїдів	98	80	14,5
Насіння сортів з більш ніж 15% триплоїдів та/або тетраплоїдів	97	75	14,5
Кормовий буряк			
Однозародкове насіння, насіння точного висіву і насіння сортів з більш ніж 85% диплоїдів	97	73	14,5
Насіння сортів з більш ніж 15% триплоїдів та/або тетраплоїдів	97	73	14,5
Відсоткове співвідношення за масою інших видів рослин не має перевищувати 0,2.			

* За винятком, в разі необхідності, гранульованих пестецидів, таблетуючих речовин або інших твердих добавок.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства розвитку
економіки, торгівлі та сільського
господарства
України

№ _____

МЕТОДИЧНІ ВИМОГИ
щодо проведення польового оцінювання насіннєвих посівів цукрових,
кормових буряків

I. Загальні положення

1. Ці Методичні вимоги встановлюють процедуру польового оцінювання репродукційних, маточних посівів, насінників цукрових і кормових буряків під час вирощування їх як висадковим, так і безвисадковим способом за показниками сортових якостей, рівня засміченості бур'янами, ураженості хворобами та ушкодженості (заселеності) шкідниками, що застосовується аудитором із сертифікації (агрономами-інспекторами) на сортах, компонентах, гібридах цукрових та кормових буряків, унесених до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

2. Ці Методичні вимоги розроблено для забезпечення належної організації робіт з польового оцінювання репродукційних, маточних посівів, насінників цукрових і кормових буряків під час вирощування їх як висадковим, так і безвисадковим способом з метою імплементації положень Директиви Ради 2002/54/ЄС від 13 червня 2002 року про реалізацію насіння

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.202
15:28:54

буряків та Насіннєвих схем сортової сертифікації насіння Організації економічного співробітництва та розвитку, призначеного для міжнародної торгівлі, переглянуті та схвалені рішенням Ради ОЕСР С(2000)146 від 28 вересня 2000 року.

3. У цих Методичних вимогах терміни вживаються в таких значеннях:

безвисадковий спосіб – спосіб вирощування насіння (від насіння до насіння), згідно з яким рослини літніх маточних посівів цукрових буряків зимують у ґрунті, весною відростають, утворюють репродуктивні органи та плодоносять;

висадковий спосіб – спосіб вирощування насіння з коренеплодів буряків, викопаних восени і висаджених навесні в ґрунт;

гібрид на ЦЧС основі – перше покоління від схрещування материнського чоловічостерильного компонента і батьківського фертильного запилювача;

густота сходів (маточних і фабричних буряків) – кількість рослин на одиницю довжини рядка в фазі повних сходів;

густота стояння (маточних буряків) – кількість рослин на одиницю площі (на квадратний метр, гектар тощо) або на одиницю довжини рядка;

диплоїдний гібрид – перше покоління буряків від схрещування материнського і батьківського компонентів на диплоїдному рівні;

запилювач “О тип” – самозапильна лінія, яка під час схрещування з формами, яким притаманні властивості цитоплазматичної чоловічої стерильності, у потомстві не відновлює їх фертильність, а закріплює стерильність;

коефіцієнт виходу садивних коренеплодів – співвідношення площі посівів репродукційних/маточних буряків та насінників;

маточні буряки – буряки, які вирощуються для отримання з них насіння;

маточний посів – ділянка для розмноження компонентів схрещування гібридів, сортів-популяцій для отримання маточних коренеплодів;

насіннєвий посів – ділянка, засіяна насінням сорту самозапильної лінії або гібрида з метою використання урожаю з нього на насіннєві цілі;

насінник (висадок) – рослина буряка, яка вирощена з маточного коренеплоду;

неплідник – рослина буряка, яка не утворює квітконосних пагонів на другому році життя;

репродукційний посів – ділянка розмножування супереліти, селекційної еліти сортів-популяцій або компонентів схрещування гібридів (буряків першого року життя);

сортowa чистота (типовість) – відношення типових рослин сорту (самозапильної лінії, гібрида) до загальної кількості рослин однойменної культури в посіві;

схема посіву – чергування рядків батьківських компонентів на ділянці гібридизації або ділянці розмноження стерильного аналога самозапильної лінії;

триплоїдний гібрид – гібрид буряка із трьома основними (моноплоїдними) наборами хромосом від схрещування диплоїда та тетраплоїда;

цитоплазматична чоловіча стерильність – одна із форм пилкової стерильності, яку контролює взаємодія генетичних чинників цитоплазми і ядра та яка передається лише за материнською лінією;

цвітушність – утворення квітконосних стебел на рослині буряка першого року життя.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про насіння і садивний матеріал” та “Про охорону прав на сорти рослин”.

4. У цих Методичних вимогах уживаються скорочення, що мають такі значення:

БН – базове насіння;

ДН – добазове насіння;

СН – сертифіковане насіння;

СН1 – сертифіковане насіння першої генерації;

СН2 – сертифіковане насіння другої генерації;

ЧС – чоловіча стерильність;

F1 – насіння першого покоління гібриду.

II. Польове оцінювання репродукційних або маточних посівів цукрових, кормових буряків

1. Польове оцінювання насіннєвих посівів репродукційних або маточних посівів цукрових, кормових буряків (далі – насіннєві посіви) для подальшого виробництва насіння категорії БН, призначеного для реалізації, проводяться виключно аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), які є посадовими особами державного підприємства, що входить до сфери управління Мінекономіки.

Польові оцінювання насіннєвих посівів для подальшого виробництва насіння категорії СН можуть проводитися будь-якими аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами) за умови вибіркового оцінювання таких робіт аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), який є посадовою особою державного підприємства, що входить до сфери управління Мінекономіки.

У разі необхідності до цих робіт можуть залучатися фахівці із захисту та карантину рослин, а також представник організації-замовника насіннєвої продукції.

Польові обстеження насіннєвих посівів для подальшого виробництва насіння категорії БН, не призначеного для реалізації, здійснюються

спеціалістами науково-дослідних установ, селекціонерами, власниками або підтримувачами сортів і гібридів.

2. Польове оцінювання насіннєвих посівів сортів-популяцій гібридів (роздільно за компонентами) проводиться:

для висадкового способу – у другій половині вересня;

для безвисадкового способу – у першій половині жовтня.

3. До початку проведення польового оцінювання насіннєвих посівів аудитором із сертифікації (агроном-інспектор) перевіряються:

документи на висіяне насіння;

документи, що підтверджують право на використання сорту рослин (патент та/або свідоцтво про державну реєстрацію сорту рослин, та/або ліцензійний договір про використання сорту рослин);

відповідність сортових посівів заявленій площі;

наявність офіційного опису заявленого сорту (гібрида, гібридної популяції, батьківського компонента);

дотримання вимог технології виробництва насіння щодо:

попередника (згідно з вимогами);

просторової ізоляції;

засміченості посіву сортовою і видовою домішками, бур'янами та важковідокремлюваними рослинами.

4. Під час оцінювання насіннєвих посівів аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) проходиться поле в кількох напрямках і візуально визначається вирівняність рослин. Якщо спостерігається значна різниця у вирівняності щодо густоти, ступеня розвитку рослин та ураження їх хворобами, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) ділиться

поле за визначеними ознаками на дві, три ділянки і проводиться польове обстеження посівів на кожній із них окремо.

5. Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) проходиться все поле чи кожен окрему ділянку по двох діагоналях і через кожні 10 м (без вибору кращих або гірших місць) робиться зупинка (позиція), підраховуючи на двометровому відрізку наявні рослини, відмічаючи серед них кількість цвітушних, з ознаками столових або кормових буряків, а також уражених пероноспорозом, іржею, церкоспорозом, еризіфозом, мозаїкою, вірусною жовтухою, ризоманією, пошкоджених шкідниками.

6. Щоб визначити ступінь розвитку коренеплодів та пошкодження їх шкідниками і хворобами, викопуються всі рослини на визначеній двометровій позиції, залежно від розміру поля, а саме:

на площі поля до 10 га викопується кожна третя позиція;

на площі від 11 до 15 га – кожна четверта позиція;

на площі від 16 до 20 га – кожна п'ята позиція;

на площі від 21 до 25 га – кожна шоста позиція;

на площі від 26 до 50 га – кожна сьома позиція;

на площі понад 50 га – кожна десята позиція.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) викопуються коренеплоди у визначених пунктах, підраховується кількість, визначається загальна маса викопаних коренеплодів, розділяються за розміром з виділенням браку за масою, формою, цвітушністю і забарвленням з ознаками столових і кормових буряків, перевіряються всі коренеплоди на ураженість хворобами (ризоктоніоз, бура гниль, фузаріоз, бактеріоз, хвостовий і слизистий рак, ризоманія та інші).

Оскільки захворювання, ураження кореневими гнилями можуть мати характер вогнищ, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором)

встановлюється площа таких посівів, включаючи в їх межі триметрову смугу здорових рослин. Усі вогнища помічаються віхами.

7. До браку належать коренеплоди масою менше 50 г і більше 600 г.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), крім вибракування коренеплодів за масою, визначається брак за іншими показниками: формою, забарвленням, цвітушністю, ураженням хворобами, шкідниками та зазначається відповідна інформація в акті польового оцінювання репродукційних/маточних цукрових, кормових буряків (далі – акт польового оцінювання посівів), за формою, наведеною в додатку 1 до цих Методичних вимог.

8. Загальна кількість коренеплодів на площі один га визначається таким чином:

підраховується кількість коренеплодів, одержаних на двометрових відрізках;

половина одержаної суми ділиться на кількість позицій;

отримується кількість рослин на одному погонному метрі рядка;

кількість рослин на одному погонному метрі рядка множать на загальну довжину рядків в одному га (при ширині міжрядь 45 см вона дорівнює 22,2 тис. м);

різниця між отриманим результатом і кількістю вибракованих рослин вказує на вихід маточних коренеплодів з площі один га.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) визначається можливий вихід маточних коренеплодів з одного га, придатних для садіння, та з урахуванням 15 % запасу посадкових коренеплодів (середній відхід їх під час зберігання взимку), площі їх живлення і схеми садіння компонентів, розраховується площа насінників, що забезпечується в наступному році садивним матеріалом.

9. Коефіцієнт виходу садивних коренеплодів визначається за формулою:

$$K = (k_1/p_1) + (k_2/p_2), \text{ де:}$$

K – коефіцієнт виходу садивних коренеплодів;

k_1 – кількість коренеплодів масою 50–150 г, тис. шт.;

k_2 – кількість коренеплодів масою 150–300 г, тис. шт. і т. д.;

p_1, p_2 і наступні – кількість коренеплодів, необхідних на один га насінників, тис. шт.

10. В акті польового оцінювання посівів зазначаються роботи, які необхідно виконати під час збирання і кагатування та визначається можливість віднесення посівів, на яких проведено польове оцінювання, до категорії репродукційних або маточних буряків чи переведення їх до категорії фабричних.

11. Посіви належать до категорії репродукційних або маточних, якщо за результатами польового оцінювання встановлена:

густота рослин не менше 100 тисяч рівномірно розміщених рослин на один га;

середня маса коренеплоду не менше 150 г під час весняної сівби, 100 г під час пересіву, 50–80 г під час літньої сівби;

ураженість переноспорозом не більше п'яти % рослин;

відсутність ураження посівів карантинними хворобами.

12. Особливостями польового оцінювання маточних посівів кормових буряків є:

визначення типовості сорту (гібрида) за зовнішніми морфологічними ознаками (забарвлення, форми коренеплодів, рівня виступу коренеплодів над поверхнею ґрунту).

III. Польове оцінювання висадкових насінників цукрових, кормових буряків

1. Польове оцінювання висадкових насінників сортів (гібридів) цукрових, кормових буряків (далі – насінники буряків) проводиться перед збиранням насіння, а польове оцінювання компонентів гібридів на стерильній основі, крім цього, проводиться і на початку цвітіння.

2. Польове оцінювання насінників буряків для виробництва насіння категорії БН, призначеного для реалізації, проводяться виключно аудитором із сертифікації (агрономами-інспекторами), які є посадовими особами державного підприємства, що входить до сфери управління Мінекономіки.

Польові оцінювання насінників буряків для виробництва насіння категорії СН можуть проводитися будь-якими аудитором із сертифікації (агрономами-інспекторами) за умови вибіркового оцінювання таких робіт аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), який є посадовою особою державного підприємства, що входить до сфери управління Мінекономіки.

У разі необхідності до цих робіт можуть залучатися фахівці із захисту та карантину рослин, а також представник організації-замовника насіннєвої продукції.

Польові обстеження насінників буряків для подальшого виробництва насіння категорії ДН, не призначеного для реалізації, здійснюються спеціалістами науково-дослідних установ, селекціонерами, власниками або підтримувачами сортів і гібридів.

3. До початку проведення польового оцінювання аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) перевіряються:

документи що встановлюють походження висіяного насіння репродукційних і маточних посівів та насіннєву документацію суб'єкта господарювання що засвідчує походження коренеплодів, використаних для садіння насінників (про збирання та укладання коренеплодів на зберігання);

акти польового оцінювання репродукційних або маточних цукрових, кормових буряків;

дотримання просторової ізоляції та встановлюється площа насінників;

дотримання рекомендованої агротехніки вирощування насіння і заходів поліпшуючого добору.

4. Плоїдність компонентів насінників визначають на основі офіційного опису сорту (гібриду), унесеного до Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні.

Якщо для будь-якого сорту (гібриду) цю інформацію не внесено, плоїдність вважають невідомою і обов'язкова мінімальна відстань просторової ізоляції становить 600 м.

5. Стерильність та однонасінність ЧС компонента диплоїдного і триплоїдного гібрида визначають на початку масового цвітіння насінників. У цей час визначають також рівномірність розвитку, цвітіння та густоту рослин запилювача. З цією метою аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором), йдучи по діагоналі, на кожній шостій смузі ЧС компонента аналізується 10 нормально розвинених насінників, відмічається кількість фертильних (що мають пилок) та багатонасінних.

Для характеристики запилювача аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) на кожній шостій смузі відрховується підряд 20 місць, відмічається кількість нормально розвинених насінників, порожніх гнізд, неплідників, уражених хворобами і шкідниками.

6. За вирощування базового насіння насінники однонасінних компонентів ЧС гібридів і сортів обстежують на початку цвітіння.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) робляться зупинки (позиції) на кожній четвертій смузі ЧС компонента із закріплювачем стерильності, а для сортів – через кожні 60 рядків. Аналізується підряд по 100 нормально розвинених насінників, окремо ЧС компонента та закріплювача стерильності або сорту на початку, в середині і кінці поля.

7. До стерильних відносять насінники з повністю стерильним пишком та напівстерильним першого типу (що не мають пилку);

до фертильних – напівстерильні другого типу (що мають пилок) та власне фертильні.

8. За вирощування базового багатонасінного компонента до багатонасінних відносять насінники, якщо на пагонах першого і другого порядків квітки розміщуються не окремо, а суцвіттями.

За результатами обстежень насінників на початку цвітіння складається акт польового обстеження висадкових/безвисадкових насінників ЦЧС гібридів цукрових, кормових буряків на початку цвітіння за формою, наведеною у додатку 2 до цих Методичних вимог.

9. Перед збиранням базового і гібридного насіння оцінюють насінники лише материнського ЧС компонента, оскільки рослини запилювача “О типу” та багатонасінного компонента після цвітіння знищуються.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) оглядається площа або виділені ділянки по двох діагоналях, для гібридів – через кожну смугу ЧС компонента, для сортів – через кожні 25 м робиться зупинка і в рядку на 100 посаджених коренеплодів підраховується кількість насінників, порожніх місць, неплідників, передчасно засохлих, уражених хворобами.

Аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) встановлюється площа вогнищ (переноспоров, повитиця та інші) і позначається віхами, включаючи у вогнища триметрову смугу здорових насінників. Встановлюють наявність карантинних рослин та рослин, насіння яких важко відокремити від насіння буряків.

За результатами польового оцінювання складається акт польового оцінювання висадкових насінників цукрових, кормових буряків (далі – акт польового оцінювання висадкових насінників) за формою, наведеною у додатку 3 до цих Методичних вимог, у якому аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) робляться висновки про:

- знищення запилювачів після цвітіння;

- дотримання просторової ізоляції;

- обов'язкове проведення негативного добору на насінниках при вирощуванні базового насіння (видалення на ЧС компоненті рослин, що мають пилок та багатонасінних);

- окреме збирання, обмолот і очищення насіння з вогнищ, уражених хворобами;

- знищення карантинних та інших бур'янів, насіння яких важко відокремлюються при очищенні вороху (дика редька, повитиця, калачики, пшениця, ячмінь та ін.).

10. Якщо насінники мають відхилення по одному із показників, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) спільно з селекціонером (за необхідності – із залученням фітопатолога) робиться висновок про бракування насінників, що зазначається у акті польового оцінювання висадкових насінників.

IV. Польове оцінювання безвисадкових насінників цукрових, кормових буряків

1. Польове оцінювання безвисадкових насінників цукрових, кормових буряків проводиться чотири рази шляхом польового обстеження рослин: восени – перед зимівлею (в першій половині листопада), весною – на початку фази розетки листків, на початку масового цвітіння та перед збиранням насіння.

2. Підготовчі роботи та польове обстеження безвисадкових насінників здійснюються так само, як і маточних буряків та насінників під час вирощування насіння висадковим способом.

3. Перед зимівлею аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) підраховується густота, кількість рослин уражених хворобами і пошкоджених шкідниками, визначається загальна маса викопаних коренеплодів з листками і без листків, розподіляючи їх на фракції за масою: менше 7 г, 7–10 г, 11–20 г, 21–30 г і понад 30 г. Перевіряють всі викопані рослини на ураження листовими хворобами (переноспороз, церкоспороз).

4. В разі наявності вогнищ таких небезпечних шкідників, як озима і капустана совки, мінуюча муха, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) встановлюються відповідні площі вогнищ, пошкоджених шкідниками та за результатами обстеження вказуються заходи, які необхідно вжити для захисту посівів від шкідників, зазначивши інформацію в акті польового обстеження стану безвисадкових насінників цукрових, кормових буряків перед зимівлею за формою, наведеною в додатку 4 до цих Методичних вимог.

5. Весною, після перезимівлі – на початку відростання розетки листків у рослин буряків, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) шляхом польового обстеження визначається густота, відсоток збережених рослин і площа насінників, що перезимували.

Методика підрахунків така, як під час польового оцінювання маточних буряків. Кількість збережених після перезимівлі рослин на один га аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) підраховується шляхом множення середньої кількості здорових рослин в одному погонному метрі рядка на загальну довжину рядків на 1 га (для ЧС гібридів за компонентами).

Під час проходження по діагоналі аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) відмічаються вогнища, на яких рослини насінників цукрових буряків повністю загнили, заміряється їх площа і позначається віхами. Установлюється причина загибелі: несприятливі умови перезимівлі, пошкодження мишовидними гризунами та інші.

Безвисадкові насінники вибраковуюються, якщо густота стояння після перезимівлі становить менше 50 тис./га нерівномірно розміщених на площі рослин.

6. За результатами проведених обстежень аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) складається акт польового обстеження стану безвисадкових насінників цукрових, кормових буряків після перезимівлі за формою, наведеною в додатку 5 до цих Методичних вимог, де зазначається необхідність проведення робіт на ділянках (боронування, розпушення, підживлення, проріджування, знищення бур'янів, шкідників, протидія хворобам тощо) чи пересів площ іншими культурами.

7. Підготовчі роботи і польове оцінювання безвисадкових насінників на початку цвітіння та перед збиранням проводяться так само, як і висадкових насінників.

За результатами проведеного польового оцінювання аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) складається акт польового оцінювання безвисадкових насінників цукрових, кормових буряків за формою, наведеною в додатку 6 до цих Методичних вимог.

**Директор департаменту
аграрної політики**

Денис ПАЛАМАРЧУК

Додаток 1
до Методичних вимог щодо
проведення польового
оцінювання насіннєвих посівів
цукрових, кормових буряків
(пункт 7 розділу II)

Акт
польового оцінювання репродукційних/маточних цукрових,
кормових буряків

№ _____ від «___» _____ 20__ р.

Мною, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

в присутності представника господарства (установи) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

проведено польове оцінювання посівів _____ (культура)

в господарстві _____

район, область _____

Даними польового оцінювання встановлено:

1. Компонент гібрида, сорт _____

2. Місце вирощування, рік врожаю та генерація висіяного насіння _____

3. Документ, що засвідчує походження висіяного насіння _____

4. Площа посіву _____ га

5. Спосіб сівби, ширина міжряддя _____

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

продовження додатка 1

6. Відстань від насінників _____ км, від посіву кормових/цукрових буряків _____ км, від посіву фабричних буряків _____ км

7. Норма висіву насіння:

а) _____ пос. одиниць на 1 га (1 пос. од. = 1000000 шт.)

б) _____ шт. на 1 пог. м. рядка, _____ кг/га

8. Попередник _____

9. Передпопередник _____

10.

Найменування добрив	Удобрєння	
	Всього	у тому числі основне
1	2	3
Органічні, т/га		
*Мінеральні (стандартних туків), ц/га		
У тому числі: азотні фосфорні калійні		

* Вміст поживних речовин в 1 ц стандартних туків: азотні 20,5%, фосфорні 18,7%, калійні 41,6%.

11. Строки: а) сівби _____ б) пересіву _____

12. Формування густоти насадження:

а) спосіб _____ б) строки _____

в) на вістань між рослинами _____

13. Цвітушність: слабка, середня, сильна
(необхідне підкреслити)

14. Забур'яненість посіву: слабка, середня, сильна
(необхідне підкреслити)

15. Ураженість хворобами:

Перено- спороз		Іржа		Різокто- ніоз		Вірусна жовтуха		Церко- спороз		Ерізіфоз		Хвороби коренеплодів			
												парша		гниль	
площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

16. Пошкодження шкідниками та гризунами

Коренева попелиця		Мінуюча міль		Озима совка		Миші		Інші	
площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %	площа вогнищ, га	хворих рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

17. Загальний стан посіву _____

18. Заходи поліпшуючого добору (видалено нетипових за забарвленням і формою цвітушних, уражених хворобами, пошкоджених шкідниками та ін. дефективних рослин), % _____

19. Дані підрахунків польового обстеження:

Перша діагональ

Позиція	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Число рослин																				
Позиція	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Число рослин																				

Друга діагональ

Позиція	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Число рослин																				
Позиція	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Число рослин																				

Кількість підрахованих рослин по всіх позиціях _____ шт.

Середня кількість рослин на 1 пог.м _____ шт.

Загальна довжина рядків на 1 га _____ пог.м

Очікувана кількість коренеплодів: а) на 1 га _____ шт.;

б) на всій плантації _____ шт.

20. Викопано коренеплодів під час оцінювання _____ шт.
їх загальна вага _____ кг, середня маса коренеплоду _____ г.

Розподіл викопаних коренеплодів за масою:

великих від _____ г до _____ г,	_____ шт.	_____ %
середніх від _____ г до _____ г,	_____ шт.	_____ %
дрібних від _____ г до _____ г,	_____ шт.	_____ %
брак масою менше _____ г,	_____ шт.	_____ %
брак масою понад _____ г,	_____ шт.	_____ %

21. Кількість очікуваного браку на всій площі _____ шт. _____ %
у тому числі: за масою _____ шт. _____ %
за забарвленням коренеплоду _____ шт. _____ %
за цвітушністю _____ шт. _____ %
за формою коренеплоду _____ шт. _____ %
за ураженням перенеспорозом _____ шт. _____ %
за ураженням кореневими гнилями _____ шт. _____ %
Всього браку _____ шт. _____ %

22. Очікується коренеплодів до кагатування _____ шт. _____ %
на площу насінників _____ га з розрахунку _____ шт./га

23. У результаті польового оцінювання посівів визнано:
категорія _____, генерація _____

24. Висновки, пропозиції (зауваження) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) _____

Аудитор із сертифікації _____
(підпис) (власне ім'я та прізвище)
« _____ » _____ 20 ____ р.

(агроном-інспектор)

З висновками, пропозиціями (зауваженнями) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) ознайомлений:

Керівник господарства _____
(підпис) (власне ім'я та прізвище)
« _____ » _____ 20 ____ р.

Додаток 2
до Методичних вимог щодо
проведення польового
оцінювання насіннєвих посівів
цукрових, кормових буряків
(пункт 8 розділу III)

Акт
польового обстеження висадкових/безвисадкових насінників ЦЧС гібридів
цукрових, кормових буряків на початку цвітіння
«____» _____ 20__ р.

Мною, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

в присутності представника господарства (установи) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

проведено польове оцінювання посівів _____ (культура)

в господарстві _____

район, область _____

Даними польового обстеження встановлено:

1. Гібрид, компонент, сорт _____

2. Місце вирощування, рік врожаю та генерація висіяного насіння _____

3. Документ, що засвідчує походження висіяного насіння _____

4. Площа насінників _____ га

5. Просторова ізоляція:
від насінників столових, кормових або напівцукрових _____ км;
від буряків першого року життя _____ км.

6. Спосіб сівби (рядковий, стрічковий, підпокривний та ін.) _____

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

7. Ширина міжрядь, см _____

8. Попередник _____

9. Забур'яненість: слабка, середня, сильна (необхідне підкреслити), наявність карантинних бур'янів (вказати яких) _____

10. Загальний стан насінників _____

11. Стерильність та однонасінність ЧС компонента, %

Компоненти	Стерильність				Однонасі- нних рослин
	стерильні	напівсте- рильні першого типу	всього стериль- них	напівстерильні другого типу (що мають пиллок)	
1	2	3	4	5	6
ЧС компонент					

12. Характеристика запилювача

Компонент	Кількість рослин, %		Співвідношення компонентів (ЧС та запилювача)
	стерильних	однонасінних*	
1	2	3	4

* до однонасінних рослин відносять ті, на пагонах II та III порядків яких формуються однонасінні плоди.

13. Ураженість хворобами:

Переноспороз		Іржа		Ризоктоніоз		Вірусна жовтуха	
площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

14. Пошкодження шкідниками

Клопи та цикадки		Павутинний кліщ		Коренева, листова попелиця		Інші	
площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогни га	пошко- джених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

15. Заходи, проведені для поліпшення якості насіння:

Видалення фертильних та багатонасінних рослин з смуг ЧС компонента, та ін.

16. Висновки, пропозиції (зауваження) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора)

Аудитор із сертифікації
(агроном-інспектор)

_____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

« _____ » _____ 20__ р.

З висновками, пропозиціями (зауваженнями) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) ознайомлений:

Керівник господарства) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

« _____ » _____ 20__ р.

Додаток 3
до Методичних вимог щодо
проведення польового
оцінювання насіннєвих посівів
цукрових, кормових буряків
(пункт 9 розділу III)

Акт
польового оцінювання висадкових насінників цукрових, кормових буряків
« ____ » _____ 20__ р.

Мною, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

в присутності представника господарства (установи) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

проведено польове оцінювання насінників _____ (культура)

в господарстві _____

район, область _____

Даними польового оцінювання встановлено:

1. Компонент гібрида, сорт _____

2. Місце вирощування, рік врожаю та генерація висіяного насіння _____

3. Документ, що засвідчує походження висіяного насіння _____

4. Площа насінників _____ га

5. Просторова ізоляція:

від насінників столових, кормових або напівцукрових буряків _____ км;

від насінників інших сортів (гібридів) _____ км;

від буряків першого року життя _____ км

6. Попередник _____

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки
2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

7. Передпопередник _____

8.

Найменування добрив	Удобрення	
	Всього	у тому числі основне
1	2	3
Органічні, т/га		
*Мінеральні (стандартних туків), ц/га		
У тому числі: азотні фосфорні калійні		

* Вміст поживних речовин в 1 ц стандартних туків: азотні 20,5%, фосфорні 18,7%, калійні 41,6%.

9. Строки посадки _____

10. Схема посадки компонентів гібридів _____

11. Площа живлення (70х60 см та ін.) _____

12. Забур'яненість: слабка, середня, сильна (необхідне підкреслити), наявність карантинних бур'янів (вказати яких) _____

13. Загальний стан насінників _____

14. Стерильність та одонасінність компонентів ЧС, %

Компоненти	Стерильність				Одно-насінних рослин
	стерильні	напів-стерильні першого типу (що не мають пилку)	всього стерильних	Напів-стерильні другого типу (що мають пилку)	
1	2	3	4	5	6
ЧС компонент					

15. Дані польового оцінювання, %

Порожніх місць	Упрямців	Передчасно засохлих	Інших непродуктивних	Всього непродуктивних
1	2	3	4	5

16. Ураження хворобами:

Переноспоров		Іржа		Вірусні хвороби		Інші	
площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	Площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

17. Пошкодження шкідниками:

Клопи та цикадки		Павутинний кліщ		Коренева, листова попелиця		Інші	
площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

18. У результаті польового оцінювання посівів визнано:

категорія _____, генерація _____

19. Висновки, пропозиції (зауваження) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) _____

Аудитор із сертифікації
(агроном-інспектор)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

« _____ » 20 ____ р.

продовження додатка 3

З висновками, пропозиціями (зауваженнями) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) ознайомлений:

Керівник господарства _____
(підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)
«_____» _____ 20__ р.

Додаток 4
до Методичних вимог щодо
проведення польового
оцінювання насіннєвих посівів
цукрових, кормових буряків
(пункт 4 розділу IV)

Акт
польового обстеження стану безвисадкових насінників цукрових,
кормових буряків перед зимівлею

«____» _____ 20__ р.

Мною, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

в присутності представника господарства (установи) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

проведено польове оцінювання посівів _____
(культура)

в господарстві _____

район, область _____

Даними польового обстеження встановлено:

1. Компонент гібрида, сорт _____

2. Місце вирощування, рік врожаю та генерація висіяного насіння _____

3. Документ, що засвідчує походження висіяного насіння _____

4. Площа посіву _____ га

5. Спосіб сівби (рядковий, стрічковий, підпокривний та ін.) _____

6. Ширина міжрядь, см _____

7. Норма висіву насіння: а) _____ шт. на 1 м рядка, б) _____ кг/га, в) _____ посівних
одиниць на 1 га (1 пос. од. 100000 шт.)

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

8. Попередник _____

9. Передпопередник _____

10.

Найменування добрив	Удобрення	
	Всього	у тому числі основне
1	2	3
Органічні, т/га		
*Мінеральні (стандартних туків), ц/га		
У тому числі: азотні фосфорні калійні		

* Вміст поживних речовин в 1 ц стандартних туків: азотні 20,5%, фосфорні 18,7%, калійні 41,6%.

11. Схема посіву компонентів ЧС гібрида _____

12. Строки сівби _____

13. Забур'яненість посіву: слабка, середня, сильна
(необхідне підкреслити)

14. Ураженість хворобами:

Переноспороз		Іржа		Ризоктоніоз		Вірусна жовтуха	
площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

15. Пошкодження шкідниками:

Коренева попелиця		Мінуюча міль		Озима совка		Інші	
площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %	площа вогнищ, га	пошкоджених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

продовження додатка 4

16. Проведення поливів та розпушування ґрунту в міжряддях:

Поливи		Розпушування в міжряддях (строки проведення)
Строки проведення	Поливна норма, м ³ /га	
1	2	3

17. Загальний стан посіву (добрий, задовільний, незадовільний) _____

18. Дані підрахунку густоти при польовому обстеженні*:

Перша діагональ

Позиція	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Число рослин																				
Позиція	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Число рослин																				

Друга діагональ

Позиція	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Число рослин																				
Позиція	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Число рослин																				

*Для ЧС гібридів у чисельнику – запилювач, у знаменнику – ЧС компонент, для сортів – звичайний запис.

Найменування показника	ЧС компоненти	Запилювач (багатонасінний, О - тип), сорт (потрібне підкреслити)
1	2	3
Кількість підрахованих рослин з усіх позицій, шт. Середня кількість рослин на 1 пог. м., шт. Загальна довжина рядків на 1 га, пог. м Кількість рослин тис. шт./га. Викопано рослин з листям при польовому оцінюванні, шт. їх загальна маса, кг; середня маса коренеплоду з листям, г; загальна маса коренеплодів без листя, кг; середня маса коренеплоду, г; середня маса листя з однієї рослин, г		

до 10 г _____ шт. _____ %;
від 10 до 30 г _____ шт. _____ %;

від 30 до 50 г _____ шт. _____ %;
понад 50 г _____ шт. _____ %.

до 10 г _____ шт. _____ %; від 30 до 50 г _____ шт. _____ %;
 від 10 до 30 г _____ шт. _____ %; понад 50 г _____ шт. _____ %.

категорія _____, генерація _____

« » 20 p.

продовження додатка 4

З висновками, пропозиціями (зауваженнями) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) ознайомлений:

Керівник господарства _____
(підпис) (власне ім'я та прізвище)

« _____ » _____ 20__ р.

Додаток 5
до Методичних вимог щодо
проведення польового
оцінювання насіннєвих посівів
цукрових, кормових буряків
(пункт 6 розділу IV)

Акт
польового обстеження стану безвисадкових насінників цукрових,
кормових буряків після перезимівлі

« _____ » _____ 20__ р.

Мною, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

в присутності представника господарства (установи) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

проведено польове оцінювання посівів _____
(культура)

в господарстві _____

район, область _____

Даними польового обстеження встановлено:

1. Гібрид, компонент, сорт _____

2. Строки сівби _____

3. Схема посіву компонентів гібрида _____

4. Стан безвисадкових насінників після перезимівлі:

Площа посіву, га _____

Збереглося після перезимівлі*: _____ га _____

Причина загибелі _____

*До площі загиблих відносять ділянки насінників, з нерівномірною густотою рослин менше 50 тис. на 1 га.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

5. Дані підрахунку густоти при польовому обстеженні **:

Перша діагональ

Позиція	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Число рослин																				
Позиція	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Число рослин																				

Друга діагональ

Позиція	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Число рослин																				
Позиція	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
Число рослин																				

**Для ЧС гібридів у чисельнику – запилювач, у знаменнику – ЧС компонент, для сортів – звичайний запис.

6. Зведені дані підрахунку насінників:

Показники	ЧС компоненти	Запилювач (багатонасінний, О-тип), сорт (потрібне підкреслити)
1	2	3
Загальна довжина рядків, на яких підраховали рослини, м Загальна кількість підрахованих рослин на 1 м рядка, шт. Загальна довжина рядків на 1 га, м Середня кількість рослин на 1 га, тис. шт.		

Кількість рослин з ознаками кормових, столових буряків _____ шт./га _____
%

7. У результаті польового оцінювання посівів визнаний:

категорія _____, генерація _____

8. Висновки, пропозиції (зауваження) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) _____

Аудитор із сертифікації
(агроном-інспектор) _____

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

З висновками, пропозиціями (зауваженнями) аудитора із сертифікації
(агронома-інспектора) ознайомлений:

Керівник господарства _____

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

Додаток 6
до Методичних вимог щодо
проведення польового
оцінювання насіннєвих посівів
цукрових, кормових буряків
(пункт 7 розділу IV)

Акт
польового оцінювання безвисадкових насінників цукрових, кормових
буряків

« ____ » _____ 20__ р.

Мною, аудитором із сертифікації (агрономом-інспектором) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

в присутності представника господарства (установи) _____

_____ (власне ім'я та прізвище, найменування посади)

проведено польове оцінювання посівів _____ (культура)

в господарстві _____

район, область _____

Даними польового оцінювання встановлено:

1. Гібрид, компонент, сорт _____

2. Місце вирощування, рік врожаю та генерація висіяного насіння _____

3. Документ, що засвідчує походження висіяного насіння _____

4. Площа насінників _____ га

5. Просторова ізоляція:

від насінників столових, кормових або напівцукрових буряків _____ км;

від насінників інших сортів (гібридів) _____ км;

від буряків першого року життя _____ км

6. Спосіб сівби (рядковий, стрічковий, підпокривний та ін.) _____

7. Ширина міжрядь, см _____

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54

8. Схема посіву компонента гібрида _____

9. Ширина стикових міжрядь між компонентами _____

10. Попередник _____

11.

Найменування добрив	Удобрення	
	Всього	у тому числі основне
1	2	3
Органічні, т/га		
*Мінеральні (стандартних туків), ц/га		
У тому числі: азотні фосфорні калійні		

* Вміст поживних речовин в 1 ц стандартних туків: азотні 20,5%, фосфорні 18,7%, калійні 41,6%.

12. Проріджування насінників весною (строки) за схемами _____

13. Забур'яненість: слабка, середня, сильна (підкреслити), наявність карантинних бур'янів (вказати яких) _____

14. Загальний стан насінників _____

15. Дані польового оцінювання:

Густота, тис. га	У тому числі непродуктивних, %			
	упрямців	передчасно засохлих	інших непродуктивних	всього непродуктивних
1	2	3	4	5

16. Ураженість хворобами:

Переноспороз		Іржа		Ризоктоніоз		Вірусна жовтуха	
площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

17. Пошкодження шкідниками

Клопи та цикадки		Павутинний кліщ		Коренева, листова попелиця		Інші	
площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %	площа вогнищ, га	пошко- джених рослин, %
1	2	3	4	5	6	7	8

18. Заходи, проведені для поліпшення якості насіння:

чеканка, додаткове запилення насінників, видалення рослин, ураження хворобами, та інші _____

19. Очікуваний врожай насіння з 1 га _____ ц і з усієї площі _____ ц

20. У результаті польового оцінювання посівів визнаний:

категорія _____, генерація _____

21. Висновки, пропозиції (зауваження) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) _____

Аудитор із сертифікації
(агроном-інспектор) _____

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

продовження додатка 6

З висновками, пропозиціями (зауваженнями) аудитора із сертифікації (агронома-інспектора) ознайомлений:

Керівник господарства _____
(підпис) (власне ім'я та прізвище)

«_____» _____ 20__ р.

Аналіз регуляторного впливу
до проєкту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського
господарства України «Про затвердження Методичних вимог у сфері
насінництва щодо проведення польового оцінювання, збереження сортових
та посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків»

I. Визначення проблеми

Метою проєкту наказу Мінекономіки «Про затвердження Методичних вимог у сфері насінництва щодо проведення польового оцінювання, збереження сортових та посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків» є встановлення вимог до насіннєвих посівів цукрових, кормових буряків, посівних якостей насіння та процедури їх визначення, адаптованих до методик Європейського Союзу, що сприятиме експорту насіння цукрового та кормового буряків.

Головною передумовою високорентабельного буряківництва є використання якісного насіння буряків, яке відповідає нормам стандартів якості.

Потенціал виробництва насіння буряків в Україні великий. Проте, поки що українські виробники насіння працюють переважно на внутрішній ринок. На сьогодні зберігається тенденція імпорту насіння цукрових буряків. Протягом останніх років імпортовано близько 600 тонн насіння цукрового буряку щорічно. Цей обсяг насіння дає змогу засіяти 170 тис. га, тобто дві третіх від посівних площ.

Між тим виробничий потенціал насіннєвих господарств, які працюють в Україні, в змозі повністю задовольнити потребу України у якісному насінні буряків, як для власних потреб, так і для експорту.

Для прикладу, потенціал експорту однією з найбільших компаній по виробництву насіння цукрового буряка «Сесвандерхаве-Україна» складає 20 тис. посівних одиниць (50 тонн насіння). Це при тому, що весь ринок України на сьогоднішній день займає 260 тис. посівних одиниць. Тому експорт лише даної компанії складатиме майже 10 % від українського ринку.

Посівні якості насіння цукрового, кормового буряків вищих категорій визначають за ДСТУ 8140:2015 «Насіння цукрових буряків базисне. Посівні якості. Технічні умови.», ДСТУ 8141:2015 «Насіння цукрових буряків передбазисне. Посівні якості. Технічні умови.», ДСТУ 4972:2008 «Буряки кормові. Посівні якості елітного та базисного насіння. Технічні умови.» та іншими нормативними актами, прийнятими в Україні.

Насіння, призначене для міжнародної торгівлі, підлягає обов'язковому тестуванню згідно з вимогами та правилами Міжнародної асоціації з контролю за якістю насіння (ІСТА) та Насіннєвих схем Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат 58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200

Підписувач Петрашко Ігор Ростиславович

Дійсний з 30.03.2020 0:00 по 30.03.2022 0:00

Мінекономіки

2822-06/21503-03 від 08.04.2021

15:28:54

Підписання Угоди про асоціацію між Європейським Союзом і Україною обумовило проведення всебічної адаптації українського законодавства до норм ЄС з метою створення єдиних норм якості продукції та формування насіннєвого ринку з можливістю експорту до Європейського Союзу та інших зарубіжних країн.

Підвищення ефективності галузі буряківництва, зокрема виробництва насіння сортів, конкурентних міжнародній селекції, передбачає дотримання вимог виробництва та здійснення уніфікації процедури сертифікації насіння буряків (визначення сортових та посівних якостей) з європейською системою оцінювання.

Відповідно до Рішення Секретаріату ОЕСР від 22 грудня 2017 року № С (2017) 143 Україна приєдналась до Схеми сортової сертифікації насіння Організації економічного співробітництва та розвитку, призначеного для міжнародної торгівлі по цукровому та кормовому буряках. Відповідний Закон України про приєднання було прийнято 30.04.2020 № 581-ІХ.

Участь у Насіннєвих схемах ОЕСР дає можливість виходу на міжнародний ринок насіння, використання сертифікатів та етикеток ОЕСР.

Пунктом 3 Основних положень Насіннєвих схем ОЕСР визначено, якщо країна є учасницею однієї або декількох Насіннєвих схем ОЕСР, вона зобов'язана забезпечити чітке дотримання правил та положень Схем.

Додаток 1 до Схеми сортової сертифікації насіння по цукровому та кормовому буряках встановлює мінімальні вимоги до виробництва базового та сертифікованого насіння згідно зі Схемою, зокрема до процедури проведення польового оцінювання насіннєвих посівів.

Разом з цим, пунктом 69 Розділу 3 Всеохоплюючої Стратегії імплементації Глави IV (Санітарні та фітосанітарні заходи) Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. № 228, та пунктами 1108 – 1112 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106 передбачено адаптацію вітчизняних стандартів до вимог Директиви Ради ЄС 2002/54/ЄС від 13 червня 2002 р. про реалізацію насіння буряка, в частині забезпечення дотримання правил його сертифікації, відповідно до вимог ЄС (польове оцінювання насіннєвих посівів є складовою процесу сертифікації).

Наразі в Україні польове оцінювання маточних посівів, насінників цукрового та кормового буряків здійснюється за старими національними стандартами, вимоги яких мають низку неузгодженостей з положеннями Директиви Ради ЄС 2002/54/ЄС, і, як наслідок, вироблене насіння не відповідає європейським вимогам та стандартам, що унеможливує його експорт.

Відповідно до вищевказаного, проблема, яку пропонується врегулювати в результаті прийняття регуляторного акта, є важливою і не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів.

Тому, виникла необхідність у розробці та затвердженні Методичних вимог у сфері насінництва щодо збереження сортових та посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків та Методичних вимог щодо проведення польового оцінювання насіннєвих посівів цукрових, кормових буряків.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Ціллю прийняття проєкту акта є створення передумов для затвердження єдиних вимог до насіннєвих посівів, правил та методів процедури визначення сортових та посівних якостей насіння буряків, що відповідають правилам та методам ЄС.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Як альтернативу до запропонованого регулювання можна розглянути так званий «status quo», тобто збереження чинного регулювання зазначених питань.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<i>Альтернатива 1</i>	Невтручання і залишення існуючої ситуації без змін
<i>Альтернатива 2</i>	Погодження та затвердження проєкту акта

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1</i>	Мінімальні Відсутність регулювання спричинить ряд порушень під час виробництва та сертифікації насіння цукрового та кормового буряків, видачі документів, що засвідчують сортові якості насіння, що не відповідають міжнародним вимогам. І як наслідок, вироблене насіння буряків не можливо буде експортувати.	Прямі витрати відсутні
<i>Альтернатива 2</i>	1. Розширення експортного потенціалу галузі та збільшення обсягів надходження інвестицій, що позитивно вплине на імідж країни.	Прямі витрати відсутні

	2. Експорт продукції з високою доданою вартістю (сорт насіння буряків є об'єктами інтелектуальної власності). 3. Виробництво насіння буряків передбачає залучення значних інвестицій у виведення і дослідження сортів, їх вирощування і підготовку до реалізації.	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання проводилася для суб'єктів господарювання, які здійснюють виробництво та реалізацію насіння цукрового та кормового буряків. Тому у таблиці взято до уваги всіх суб'єктів господарювання включених до Державного реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва у 2020 році. Даний реєстр не містить інформації, відповідно до якої суб'єктів можливо поділити на «великі», «середні», «малі», «мікро».

Крім того Мінекономіки не володіє інформацією щодо розподілу зазначених суб'єктів господарювання відповідно до вимог статті 55 Господарського кодексу України.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	невизначено	невизначено	невизначено	невизначено	5*
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	x	x	x	x	100

*станом на 1 листопада 2020 року

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прямі вигоди відсутні	Витрати на суб'єкта покладаються: - за проведення польового оцінювання ділянки площею 10 га у сумі 2100,00 грн. (включає вартість проведення польового оцінювання та видачі сертифікату що засвідчує сортові якості). - перевірки посівних якостей (включає вартість визначання посівних якостей та видачі сертифіката) 2050,00 грн.).
Альтернатива 2	1. Суб'єкти насінництва матимуть можливість збільшити об'єми виробництва насіння цукрових, кормових буряків та нарощення експорту. 2. Авторитет та престиж виробників якісного насіння серед споживачів насіння в Україні та за її межами.	Для умов, наведених у інформації щодо витрат одного суб'єкта господарювання витрати будуть складати: за перший рік для внутрішнього ринку – 3922,0 грн.; для експорту - 7377,17 грн.; за 5 років: для внутрішнього ринку –

	3. Надходження інвестицій та більше можливостей для планування діяльності підприємств.	19610,00 грн.; для експорту – 36885,85 грн.
--	--	--

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта на одного суб'єкта господарювання

Витрати для суб'єктів великого та середнього підприємництва аналогічні витратам суб'єктів малого підприємництва. Також у розрахунках вказано витрати під час визначення сортових якостей насіння цукрового, кормового буряків для ділянки площею 10 га, під час визначення посівних якостей для кожної партії насіння об'ємом 20 тонн для 1 суб'єкта господарювання.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 – саморегуляція. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту")	19 686,25
Альтернатива 2 – Затвердження нового регуляторного акту. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці "Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акту")	на внутрішньому ринку - 19 686,25 на експорт - 36 962,10

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання,

які виникають внаслідок дії регуляторного акта

(внаслідок визначення сортових та посівних якостей насіння цукрових, кормових буряків)

Розрахунки проводилися для суб'єктів господарювання, що виробляють та сертифікують партії насіння для реалізації. Витрати показано, як для реалізації на внутрішньому ринку так і для експорту.

Умови проведення розрахунку:

1) об'єкт регулювання – ділянка насіннєвого посіву 10 га,

- вид аналізу – проведення польового оцінювання насіннєвих посівів;

- кількість обстежень на рік:

для висадкового способу – одне-два обстеження;

для безвисадкового способу – чотири обстеження.

2) об'єкт регулювання – партія насіння,

- вид аналізу – перевірка посівних якостей;

кількість перевірок на рік: одна.

[illegible]

	для висадкового способу (1284, 00 грн.)		
	– визначення посівних якостей насіння	1502,40	7512,00
	<i>Вартість сертифікатів що засвідчують сортові та посівні якості насіння (432 грн *2)</i>	864,00	4320,00
	<u>Сертифікація насіння (для експорту):</u>	<u>7377,17</u>	<u>36885,85</u>
	– визначення сортових якостей (польове оцінювання насіннєвого посіву площею 10 га на одного суб'єкта насінництва), гривень: (1827, 00+1284,00)/2=1555,5 грн	1555,50	7777,5
	для безвисадкового способу (1827,00 грн)		
	для висадкового способу (1284, 00 грн)		
	<i>Вартість сертифікату ОЕСР, гривень</i>	1210,00	6050,00
	– визначення посівних якостей насіння (в т.ч. вартість сертифіката ІСТА), гривень	4611,67	23058,35
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0,00	0,00
7	Витрати, пов'язані з наймом додаткового персоналу, гривень	0,00	0,00
8	Інше: <i>Отримання первинної інформації про вимоги регулювання</i>	15,25 грн. (15 хв (знайти регуляторний акт у мережі Інтернет) х 61,01 грн/год*)	15,25
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	3937,25	19 686,25
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	5	5**
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10), гривень		
	- внутрішній ринок	19 686,25	98431,25
	- експорт	36 962,10	184810,50

* Інформація про середню заробітну плату за відпрацьовану годину у сільському господарстві у 2020 році за даними Держстату.

** Кількість суб'єктів господарювання може змінюватись

*** у загальну вартість враховують витрати часу агронома-інспектора на подолання відстані до насіннєвих посівів (витрати послуги розраховують на 1 хв при подоланні відстані до насіннєвих посівів) – 3 грн, витрати на експлуатацію автомобіля (вартість послуги розрахована на 1 км при переїзді до насіннєвих посівів) – 3 грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Вибір оптимального альтернативного способу здійснено з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначається за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше не існуватиме);

3 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми не існуватимуть);

2 – цілі прийняття регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться нерозв'язаними);

1 – цілі прийняття регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Враховуючи вищенаведені позитивні та негативні сторони альтернативних способів досягнення мети, доцільно прийняти розроблений проєкт наказу. Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Залишення ситуації без змін не забезпечить повноцінного, якісного визначення сортових та посівних якостей насіння буряків. І як наслідок, вироблене насіння не відповідатиме вимогам, що в подальшому унеможливить його експорт.
Альтернатива 2	4	Запропонований спосіб вирішення зазначеної проблеми повністю відповідає положенням Закону України “Про насіння і садивний матеріал”, європейським нормам та є найбільш доцільним і дасть змогу забезпечити належну організацію робіт з польового оцінювання насіннєвих посівів буряків. Це дасть можливість підняти авторитет та престиж виробників якісного насіння серед споживачів насіння в Україні та за її межами.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 2	Виробництво високоякісного насіння. Забезпечення нарощування експорту насіння.	У держави витрати будуть відсутні. У суб'єкта господарювання прямі витрати відсутні. У громадян витрати відсутні.	Даний спосіб повністю відповідає нормам Закону. Із прийняттям зазначеного проєкту наказу буде адаптовано вітчизняні стандарти до європейських вимог, зокрема вимоги до насінневих ділянок, вимоги до сортових якостей насіння. Розширення експортного потенціалу галузі та збільшення обсягів надходження інвестицій.
Альтернатива 1	Вигоди цього способу відсутні, адже діючі вимоги не відповідають міжнародним вимогам і стандартам.	У держави, суб'єктів господарювання та громадян витрати відсутні	Залишення ситуації, яка існує на сьогодні є неможливою. Адже в першу чергу це унеможливить експорт насіння.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

З метою досягнення цілей, визначених у розділі II аналізу регуляторного впливу, пропонується погодити проєкт акта.

Заходи, які необхідно здійснити органам влади для розв'язання проблеми:
провести погодження проєкту акта з Державною регуляторною службою України;

забезпечити проведення Міністерством юстиції України правової експертизи проєкту регуляторного акта;

здійснити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (www.me.gov.ua) та провести громадське обговорення проєкту акта;

довести до відома щодо положень проєкту акта підприємств, установ, організацій, що належать до сфери управління Мінекономіки, науково-дослідних установ, аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), суб'єктів насінництва.

Розв'язання проблеми можливе лише шляхом прийняття даного проєкту акта.

З прийняттям даного проєкту акта буде встановлено вимоги до репродукційних, маточних посівів, насінників цукрових та кормових буряків та безпосередньо процедуру польового оцінювання при вирощуванні їх, як висадковим, так і безвисадковим способом за показниками сортових якостей, ступеня засміченості бур'янами, ураженості хворобами та ушкодженості (заселеності) шкідниками.

Реалізація регуляторного акта сприятиме розвитку насінництва буряків. Зросте ефективність реалізації інтересів держави за рахунок отримання насіння буряків з якістю, яка відповідатиме вимогам ЄС, створить передумови для експорту насіння, виробленого в Україні, до Європи, збільшить роль України, як світового учасника торгівлі на міжнародних сільськогосподарських ринках.

Зазначені Методичні вимоги розроблені Мінекономіки спільно з науково-дослідними установами системи НААН та суб'єктами насінництва.

Дані Методичні вимоги застосовуватимуться органами виконавчої влади, підприємствами, установами, організаціями, що належать до сфери управління Мінекономіки, науково-дослідними установами, аудиторами із сертифікації (агрономами-інспекторами), суб'єктами насінництва.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Можливість виконання вимог регуляторного акта оцінюється як висока, оскільки ресурсів, які є у розпорядженні суб'єктів господарювання та установ що здійснюватимуть визначення сортових та посівних якостей, на яких поширюватимуться відповідні вимоги, достатньо для їх виконання.

Юридичні особи та фізичні особи-підприємці несуть затрати лише на проведення визначення посівних та сортових якостей.

Розрахунок витрат на виконання вимог проєкту наказу для суб'єктів, зокрема малого підприємництва наведено у додатку та у розділі III аналізу регуляторного впливу.

Органи виконавчої влади не несуть додаткових витрат. Державне регулювання за проєктом акта не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

Здійснення витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів місцевого самоврядування не передбачається.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Враховуючи безперервність функціонування галузі насінництва, проєкт наказу доцільно запроваджувати на необмежений термін, його дія буде постійною на термін дії Закону України "Про насіння і садивний матеріал", підзаконних актів в галузі насінництва та європейських стандартів.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозні значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання чинності актом.

Дія акта буде поширюватися на юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців, які внесені до Державного реєстру суб'єктів насінництва та розсадництва, і здійснюють господарську діяльність в галузі насінництва - 5 суб'єктів насінництва (кількість щороку змінюється);

на аудиторів із сертифікації (агрономів-інспекторів), які проводитимуть роботи по визначенню сортових якостей насіннєвої картоплі – 10 осіб;

площу насіннєвих посівів, га;

кількість виданих сертифікатів, що засвідчують сортові якості цукрового , кормового буряків;

кількість перевіреного насіння цукрового та кормового буряку на посівні якості;

кількість виданих сертифікатів, що засвідчують посівні якості цукрового, кормового буряків

Рівень поінформованості юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців - вище середнього за рахунок:

а) юридичні особи та фізичні особи-підприємці, аудитори із сертифікації (агрономи-інспектори) можуть ознайомитися з проектом наказу, який розміщено на офіційному веб-сайті Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (www.me.gov.ua) у розділі „Документи” в рубриці “Обговорення проектів документів.”

б) у разі прийняття, буде розміщено:

у Єдиному державному реєстрі нормативно-правових актів (<https://www.reestrnpa.gov.ua>);

на офіційному веб-сайті Верховної Ради України (<https://rada.gov.ua>).

Показниками результативності регуляторного акта є:

1) Загальна площа насіннєвих посівів на якій проведено польове оцінювання згідно з новими методиками - га;

2) Кількість (об'єм) партій насіння цукрового, кормового буряків, перевіреної на посівні якості – тонн насіння, видано - штук сертифікатів).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Мінекономіки шляхом обробки інформації, отриманої від органів сертифікації.

Базове відстеження здійснюватиметься через 1 рік після набрання чинності проекту наказу шляхом аналізу зауважень та пропозицій, які надійшли від фізичних та юридичних осіб до проекту наказу.

Повторне відстеження здійснюватиметься через 2 роки після набрання чинності наказу, але не пізніше ніж через два роки шляхом аналізу інформації, отриманої від органів сертифікації.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження шляхом порівняння показників із аналогічними показниками, що встановлені під час повторного відстеження.

У разі виявлення неврегульованих та проблемних моментів шляхом проведення аналізу показників дії цього акта, ці моменти буде виправлено внесенням відповідних змін.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

« ____ » _____

Ігор ПЕТРАШКО

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро - та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання.

Консультації щодо визначення впливу запропонованого регулювання на суб'єктів малого підприємництва та визначення детального переліку процедур, виконання яких необхідно для здійснення регулювання, проведено розробником у період з "01" травня 2020 р. по "01" січня 2021 р.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
1	Робоча зустріч із представниками Асоціації «Українське насіннєве товариство», Національної академії аграрних наук України та учасниками насіннєвого ринку	5	На зустрічі було обговорено розроблений проєкт Методичних вимог, внесено пропозиції щодо доопрацювання та подання акта на затвердження.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва: кількість суб'єктів, на яких поширюється регулювання: 5 (одиниць), питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 100 % (відсотків).

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання:

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка "прямих" витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) Формула: кількість необхідних	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	одиниць обладнання х вартість одиниці			
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування Формула: прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	не передбачені	не передбачені	не передбачені
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) Формула: оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого	не передбачені	не передбачені	не передбачені

[illegible]

	<i>Вартість сертифікатів, що засвідчують сортові та посівні якості насіння (432 грн *2)</i> <u>Сертифікація насіння (для експорту):</u> – визначення сортових якостей (польове оцінювання насіннєвого посіву площею 10 га на одного суб'єкта насінництва), гривень: (1827, 00 + 1284,00)/2=1555,5 грн для безвисадкового способу (1827,00 грн) для висадкового способу (1284, 00 грн) <i>Вартість сертифікату ОЕСР, гривень</i> – визначення посівних якостей насіння (в т.ч. вартість сертифіката ІСТА), гривень	864,00	864,00	4320,00
		<u>7377,17</u>	<u>7377,17</u>	<u>36885,85</u>
		1555,50	1555,50	7777,5
		1210,00	1210,00	6050,00
		4611,67	4611,67	23058,35
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5) - сертифікація насіння (на внутрішньому ринку); - сертифікація насіння для експорту	3922,00	3922,00	19610,00
		7377,17	7377,17	36885,85

7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	5		
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7) - сертифікація насіння (на внутрішньому ринку); - сертифікація насіння для експорту	19610,00 36885,85	19610,00 36885,85	98050,00 184429,25

Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування

9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм	15,25 грн. (15 хв (знайти регуляторний акт у мережі Інтернет) x 61,01 грн/год*)		
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для	не передбачені	не передбачені	не передбачені

	суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур			
11	Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок)) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені

12	Процедури із забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (з/плата) X оціночна кількість перевірок за рік	не передбачені	не передбачені	не передбачені
13	Інші процедури (уточнити)	не передбачені	не передбачені	не передбачені
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	15,25		
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	5		
16	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	76,25		

Повідомлення
**про оприлюднення проєкту наказу Міністерства розвитку економіки,
торгівлі та сільського господарства України “Про затвердження
Методичних вимог у сфері насінництва щодо проведення польового
оцінювання, збереження сортових та посівних якостей насіння цукрового,
кормового буряків”**

З метою отримання зауважень та пропозицій до проєкту наказу Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України “Про затвердження Методичних вимог у сфері насінництва щодо проведення польового оцінювання, збереження сортових та посівних якостей насіння цукрового, кормового буряків” (далі – проєкт наказу) Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України повідомляє про його оприлюднення.

Проєкт наказу розроблено на виконання пунктів 1108–1112 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 р. № 1106, та у зв’язку з розширенням участі України у Схемі сортової сертифікації насіння ОЕСР по цукровому та кормовому буряку, призначеного для міжнародної торгівлі.

Електронну версію проєкту наказу, пояснювальної записки та аналізу регуляторного впливу розміщено на сайті Мінекономіки (www.me.gov.ua) у розділі “Документи” в рубриці “Обговорення проєктів документів”.

Зауваження та пропозиції стосовно проєкту наказу у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресами:

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 24, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України; e-mail: t.shutenko@me.gov.ua.

Державна регуляторна служба України, вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел. 239-76-40, e-mail: inform@drs.gov.ua.

**Міністр розвитку економіки,
торгівлі та сільського
господарства України**

Ігор ПЕТРАШКО

«___» _____ 20__ року

ДОКУМЕНТ СЕД Мінекономіки АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B040000007CF72E0074EE8200](#)

Підписувач [Петрашко Ігор Ростиславович](#)

Дійсний з [30.03.2020 0:00](#) по [30.03.2022 0:00](#)

2822-06/21503-03 від 08.04.2021
15:28:54